בית תורני קהילתי לבוגרי ישיבות עובדים לאורם של גדולי התורה | פרשת בלק, תמוז תשפ"ד

חלקי בקהילתי

גליון 237

להתפלל בחוף
מדור הלכתי
עמוד 2

קשה כשאול
חלקי בעבודתי
עמוד 3

טוב או מושלם
נכס למחשבה
עמוד 4

שיחת מסדרון
טור אורח
עמוד 6

מה יאמרו?
שמח בחלקי
עמוד 7

אבלות ישנה
דברים כהוויתם
עמוד 8

חלקי
יזמות תורנית קהילתית
chelki.co.il

יהי חלקי עמהם

הרה"ג **ברוך צבי גרינבוים** שליט"א | ראש ישיבת דרך ה' - חלקי בקהילתי

בלעם ו'חיות הרשת'

"וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו - ותהי עליו רוח אלוקים.. מה טובו אוהליך יעקב"

למרות שבלעם ביקש לקלל ולהכניס בעם ישראל 'עין רעה', מגלים חז"ל שכשראה שאין פתחיהם מכוונים זה כנגד זה, כדי שלא יציץ כל אחד לאוהל חברו - "ותהי עליו רוח אלוקים" - עלה בליבו שלא יקללם (רש"י). מהו הדבר המופלא שמצא בלעם בהנהגה הנימוסית 'שאין פתחיהם מכוונים זה כנגד זה', עד שהוא שיבש את כוונתו לקלל את ישראל, ומדוע נקבעו בסדר התפילה מדי בוקר, המילים בהם הוא פותח את ברכותיו "מה טובו אוהליך יעקב"?

הגמרא במסכת ברכות (כ.) פותחת לנו צוהר להבין סוגיה זו, כשהיא מתארת משא ומתן בין החכמים לרבי יוחנן: "אמרי ליה רבנן לרבי יוחנן לא קא מסתפי מר מעינא בישא - וכי אינך מפחד מעין הרע? - אמר להו, אנא מזרעא דיוסף קא אתינא דלא שלטא ביה עינא בישא - אמר להם, אני מזרעו של יוסף הצדיק שלא שלטה בו עין הרע - מפני שעין שלא רצתה לזון ממה שאינו שלו - שלא הביט יוסף על אשת אדוניו - אין עין הרע שולטת בו."לעין של אדם יש כוח מופלא שניתן להשפיע דרכה על מה שרואים, ואם יש לרואה כוונה רעה להזיק, הוא יכול להזיק מרחוק - בראיה בלבד. מה יעשה אדם מול עיניים רעות שמביטות עליו לרעה? יוסף הצדיק מלמד על כוחו של אדם לעצור עיניים רעות, ולהרים מסך בינו לבין כל עין שרוצה להרע לו. הכוח הזה של יוסף הוא: **עולם פנימי !**

לכל אדם יש תפקידים בעולמו של הקב"ה, והכוחות והיכולות שלו ניתנו לו בהתאמה לתפקידיו המיוחדים. כוחות אלו, נובעים מפנימיותו ושורש נשמתו, ועל ידי לימוד נכון והדרכה נכונה - יכול האדם לדעת את הכוח המיוחד שלו, ו'לגלות את עצמו'. גילוי אישי זה יכול להיות רק אם האדם לומד ועובד עם עצמו, ללא הצצה והתחשבות איך חבר שלו מתנהג או מה אחרים חושבים עליו .

רק עין שדומה לעינו של יוסף - שלא רצתה ליהנות ולהביט על מה שאינו שלו - רק עין כזו יכולה להוריד מסך

צילום אילוסטרציה: ברוך יערי

אל מול אותם עיניים רעות המבקשות להציץ ולהזיק לו.

בלעם ניסה את כוחו בהטלת עין רעה על ישראל, עין דרכה נהג בלעם להתחבר עם אלו רצה להזיק להם. אך מול עיניו הורד מסך - כשראה שאין פתחיהם של ישראל מכוונים זה לזה, ואף אחד לא מתעניין במה שלא שייך לו. כשכל אחד עסוק בעבודתו הפרטית ובעולמו הפנימי, ואינו 'מציץ לאהל חברו' - לא יכולה לשלוט בו שום עין רעה.

זהירות, כאן 'עוקבים'

כמה מאושרים אלו שמדד האושר שלהם נמדד רק ביחס לעצמם ולתפקיד שלהם בעולם, וכמה חבל על אלה שמרגישים טוב עם עצמם - רק כשהם מציצים לעברם של אחרים, וכל הזמן מודדים את עצמם ביחס אליהם. **הם כאילו סיימו לטפל בעצמם, או שפשוט משעמם להם עם עצמם, ונשאר להם זמן פנוי להסתכל על אחרים.**

> **טוב נעשה, אם נשאיר את חיינו הפרטיים רק לעצמנו.**

זו הבנה חשובה ביותר, בעולם בו הרשתות החברתיות מעניקות יכולת להציץ ולעקוב אחרי מעשיהם של אישים ו'חיות רשת' בצורה אובססיבית, 'חיות' שטורפות את כל ההוויה האישית של העוקבים. הרשת החברתית מספקת עולם שלם של 'מציצנות בהיתר' -שלא לומר מציצנות הכרוכה בלשון הרע ורכילות זולה - בה אנשים רבים מבזבזים את זמנם ומרגישים שהם שווים משהו - רק בהצצה אל חייהם של 'דוענים' - שחיים **ומתפרנסים** ממציצנות זולה, המוחקת את עולמם הפנימי של המציצים.

כמה חבל על אותם אלו שכל מה שיש להם משל עצמם - זה העיסוק בתמונות עולמם של אחרים, וכמה בזבוז זמן יש במציצנות מיותרת - בדפי יומן חייהם של אחרים..

טוב נעשה, למען שלימות משפחותינו ושלוות נפשנו, אם נשאיר את הבית הפרטי שלנו ואת חיינו הפרטיים רק לעצמנו, ולא נצלם ונוציא או נכניס לתוכו ללא הרף - תמונות אישיות ודיווחים רדודים מחייהם של אחרים - תופעה מצערת שכמעט לא משאירה בבית של אנשים פינה משל עצמם...

לא לחינם נקבעה פרשת 'מה טובו אוהליך יעקב' בתחילת יומו של יהודי בתפילת שחרית - למרות שהיא מדברי בלעם . עובדה זו באה ללמדנו על חובתו של יהודי לשמור את האוהל שלו לעצמו, ועל תפקידו הפרטי והמיוחד של כל יהודי באוהלו המיוחד, תפקיד אישי אליו הוא צריך לשאוף בפתחו של כל יום חדש שמעניק לו ה'.

שו"ת בהלכה | הרה"ג **אפרים קרלינסקי**, מורה הוראה

עונת הרחצה

לכבוד הקיץ שהגיע, ואיתו הרחצה בים, ליקטנו מספר הלכות מעשיות הנוהגות בחוף

שאלה: האם צריכים לברך ברכה על ראיית הים, ואיזו ברכה מברכים?

תשובה: אם עברו שלושים יום מהפעם האחרונה בה ראו את הים התיכון, מברכים בזמן ראייתו את ברכת השבח על בריאתו. ההוראה למעשה היא שנוסח הברכה הוא 'עושה מעשה בראשית'.

שאלה: מהי ההלכה בנוגע לברכות הנהנין כאשר נמצאים ללא כיסוי ראש, האם בדיעבד מועיל לכסות את הראש עם היד שלי?

תשובה: דעת הפוסקים היא שבשביל לברך ברכה לא יעזור לכסות את הראש עם היד שלך, משום שהגוף אינו יכול להיחשב ככיסוי עבור עצמו. בשביל לברך, יש להניח בגד או חפץ כלשהו על הראש, ואפשר גם להיעזר בחבר שיניח את ידו על ראשך. יש לציין שישנם דעות המקילות בזה בשעת הדחק, כגון שאין לו אפשרות אחרת לכסות את הראש.

שאלה: בירכתי [עם כיסוי ראש כדת וכדין...] על האבטיח שהבאתי איתי, ובאמצע קמתי לראות מה שלום הילדים ששיחקו עם חברים בחול בצד השני של החוף. האם כשאני חוזר למקומי וממשיך לאכול, אני צריך לברך שוב על המשך האכילה? והאם יש הבדל בהלכה זו בין אכילת אבטיח לאכילת בייגלך?

תשובה: אם מהמקום בו משחקים הילדים, אתה יכול לראות את המקום בו אכלת, תוכל להמשיך לאכול על סמך הברכה הראשונה, אולם אם יצאת להביא משהו מהרכב, או התרחקת למקום אחר בחוף, ממנו אתה לא רואה את המקום שבו התחלת לאכול, עליך לברך שוב ברכה ראשונה כשתחזור ותרצה להמשיך לאכול מהאבטיח.

כאשר אדם משנה את מקומו תוך כדי אכילת מאכלים שברכתם האחרונה היא 'בורא נפשות', עליו לשוב ולברך ברכה ראשונה כאשר הוא ממשיך לאכול מאותו מאכל. שינוי מקום נחשב כאשר יוצאים מהחדר או האולם שבו אוכלים. במקום פתוח - שינוי המקום הוא כאשר מגיעים למקום שממנו לא רואים את המקום בו התחילו לאכול.

ואכן יש הבדל בין אכילה של אבטיח ואכילה

של בייגלך, משום שכאשר אוכלים מאכל שברכתו האחרונה היא 'על המחיה' (או ברכת המזון) אין את ההלכה של 'שינוי מקום', ואפשר להמשיך לאכול על סמך הברכה הראשונה גם אם שינית את מקומך.

שאלה: הגעתי עם חבר לחוף הים. כשרציתי למרוח קרם שיזוף גיליתי ששכחתי את הבקבוק בבית. לחבר שלי היה קרם בתיק שלו, אבל הוא כבר הספיק להתארגן ולהיכנס לים, כך שאין לי דרך כעת לבקש ממנו רשות להשתמש בקרם השיזוף שלו. אנחנו חברים טובים ואני מניח שאם הייתי מבקש ממנו הוא היה נותן לי בשמחה. האם מותר לי לקחת מקרם השיזוף בלי רשות?

תשובה: שאלה מעין זו מצויה מאוד במקרים רבים בהם אדם רוצה להשתמש בחפץ של חברו בלי לבקש ממנו רשות מפורשת, כאשר הוא משער שאם הוא היה מבקש - חברו היה מסכים לכך. ההלכה בזה היא כדלהלן: אם מדובר בשימוש בחפץ שאינו מתכלה, כמו ישיבה על 'כיסא נוח' של השני או קריאה בספר שהוא הביא, אפשר להשתמש בו כאשר משערים שהחבר היה מסכים בחפץ לב לשימוש זה.

אולם כאשר מדובר בשימוש שמכלה את הדבר, וכמו בנידון השאלה שלוקחים מקרם השיזוף ולא מחזירים אותו, ישנה מחלוקת בין הפוסקים אם מותר הדבר או שנחשב הדבר לגזל, והפוסקים הורו שמכיון שמדובר בספק איסור גזל לכתחילה אין לקחת את החפץ בלי לבקש רשות מפורשת, "גם אם בעל החפץ הוא אוהבו ורעו אשר כנפשו, ובוודאי ישמח ויגיל כשיודע לו שנהנה זה מפירותיו" [המשפט האחרון הוא ציטוט מספר 'שולחן ערוך הרב' שסיים הלכה זו במילים 'וצריך להזהיר לרבים שנכשלין בזה מחמת חסרון ידיעה').

שאלה: האם יש בעיה לטייל בשבת על חוף הים?

תשובה: עצם הטיול על חוף הים מותר בשבת, אולם מכיון שהמציאות היא שאין עירוב על החוף, חייבים לשים לב לא לטלטל שום דבר תוך כדי ההליכה, ובכלל זה טישו בכיס או בקבוק מים. גם אם הילד בן ה-4 שמטייל איתנו, בוכה כי אין לו כוח להמשיך ללכת, אסור להרים אותו על הידיים וללכת אתו.

הרב עונה לשאלות בהלכה בטלפון: 058-3279418 | או במייל: E0583279418@gmail.com

חלקי בעבודתי

הרב **שלמה ליפשיץ**
רב הקהילות החרדיות הר יונה ג' ויסודות בני ברק

כולם טסים, רק אנחנו לא

קראתי את דברי הרב על הערך של הסתפקות במועט, והחיסרון בחיי מותרות מופרזים. הבעיה שלי היא הסביבה בה אני נמצא. בקהילה שלי יש הרבה אנשים שחיים חיי מותרות, רוויי בילויים, כעת לפני החופש הגדול הדבר משמעותי יותר, יש הרבה שיוצאים לחופשות יוקרתיות, וגם אם אני יכול להסתדר, אני חושש על ילדיי, שהקנאה והתחרות יגרמו להם בעיות חינוכיות.

תשובה:
שלום לך איש יקר. הדילמה העומדת לפניך, היא משמעותית, ואי אפשר לזלזל בה. ילדים שומעים מחבריהם על בילויים, והם מקנאים. איך עלינו להתייחס לקנאה הזו?
ובכן, אי אפשר לחסוך מהילדים קנאה, הקנאה היא חלק מהחיים, ומי שחושב שהוא יגדל את ילדיו ללא שהם יפגשו עם הקנאה, טועה. לא רק שהקנאה לא מזיקה לילד, היא גם מגדלת אותו, הוא ייחשף אליה במוקדם או במאוחר, וככל שילמד להתמודד איתה בגיל מוקדם יותר, כך הוא יידע להתמודד איתה בגיל מבוגר.

> **הנאות משפחתיות עשויות להיות צנועות, אך מותירות בילדים עונג ורושם רב.**

בכל בית יש יתרונות ויש חסרונות. יש בית בו ההורים נותנים יחס חם, מבינים את נפש ילדיהם, ומקיימים זמני איכות משפחתיים. כל זה לא עולה כסף, ויכול להתקיים גם כשמקיימים חיים צנועים. לעומת זאת, יש בתים המעניקים לילדיהם מותרות ובילויים לרוב. זו רק דוגמא אחת להבדלים בין בית לבית. בבחינה מסוימת אפשר לומר שכל ילד מקנא במה שיש בביתו של חברו, כך שלפעמים ימצאו שני ילדים שמקנאים שניהם זה בזה.
קנאה איננה דבר משונה, היא חלק מהתנהלות אנושית טבעית. גם ילדיך לבטח יקנאו בחבריהם במשך חייהם, הם עשויים לקנא בחבר בעל משחקים שלהם אין, לקנא בחבר שמצליח יותר מהם בלימודים, ולקנא בחבר שאבא שלהם יותר נחמד...
על ההורים להחליט מה הם רוצים לתת לילדיהם, מה יש להם לתת, ומאלו לתת בנדיבות. הנאות משפחתיות עשויות להיות צנועות מאד, אך כאלו שישאירו בילדים עונג ורושם רב. אם ערך של חיי צניעות חשוב בעיניך, תוכל להחליט לא לחיות חיי ראוותנות, ולגדל ילדים שמחים. הם ישמחו לא רק בחמימות המשפחתית ובזמני האיכות היפים שיש בחיק המשפחה, אלא גם בחיים הערכיים בהם אתה מזכה אותם. בשלב מסוים, איני יודע מתי, מסתבר שבגילאי העשרה, תבלוט יותר הקנאה בחיי המותרות שיש לחבריהם. אבל אם לא תוותר על זמני איכות משפחתיים, אם אתה מנדב להם בילויים שלא סותרים את ערכי הצניעות וההתאפקות הנכונים לכם לפי מצבך ולפי ראות עיניך, הם ילמדו במשך החיים להעריך גם את החיים הערכיים שלימדת אותם לחיות.
חשוב לומר שאין צורך לדבר נגד התופעה של חיי נהנתנות מוגזמים, בדרך כלל ילדים לא רוכשים ערכים על ידי דיבורי נגד. אלא על ידי מציאות של חיים שיש בהם משמעות וערך. כשהם ישימו לב, שגם אתם נהנים מהחיים, שגם אתם חווים חוויות משפחתיות מהנות, ורק לא שקועים מידי בנהנתנות ראוותנית, הם יהיו מאושרים מאד במה שיש להם. ויחד עם זה, ילמדו גם להתמודד מול קנאה ותחרות.
אם אתה בטוח במה שאתה עושה, אם מדדת נכון ושמת לב שאתה לא מונע מילדיך הנאות מתוך קמצנות, אלא מתוך בדיקה נכונה של רווח מול הפסד, של יכולת כלכלית, ושל שאר ערכים חשובים. יש לך תקווה שילדיך יגדלו נכון, גם אם הם יקנאו מעט בחבריהם.
בברכה שתצליח להקנות לילדיך ערכים נכונים מתוך שמחה ואהבה.

שלמה
SHLOMO.LIFSHTS@gmail.com

דבר המערכת

עיקרן תחילה

מי היה מאמין, צהלו מגישי החדשות. אם הייתם מספרים לנו שיחסלו את מוחמד דף, אבל זו לא תהיה הכותרת הראשית, כי ניסו להתנקש בדונלד טראמפ. המשקל שניתן לכותרות הראשיות, קובע את סדר היום. על מה ידברו הכתבים, במה יעסקו הפרשנים, בתוכניות הבוקר, עדכוני הצהרים, מהדורות הערב וסיכומי הלילה.
בלי שאנחנו שמים לב, משתלטים כלי התקשורת גם על תודעתנו, וקובעים לנו מה חשוב ומרכזי, ומה נדחק לשוליים. המלחמה שמתקיימת בארצנו, לצד העולם שגועש ורוגש, גורמים לנו לרצות להתעדכן בנעשה, רק שאז אנחנו מאבדים שליטה על מדרג החשיבות, ונותנים לאנשים שרחוקים מאיתנו מאוד, לקבוע עבורנו את סדרי הגודל ומדרג המשמעות.
רק מי שיש לו 'סנטר', מי שעמוד השדרה שלו זקוף, ועומד על שלו, יכול לעמוד מול נהר המידע השוצף שזורם מול עיננו. אנחנו חייבים אמת יציבה וברורה, כדי שנוכל לברור את הנצרך לנו, ולהתעלם לחלוטין מכל השאר. לא לתת לזה לערער את אמונתנו, את תפיסת עולמנו, ואת התפקיד המיוחד שלנו.
לבד, קשה מאוד לעשות את זה. כמעט בלתי אפשרי. רק אם נשלב ידיים עם חברים חפצי חיים כמונו, אם נצטרף לקהילה שמעמידה את התורה והמצוות במרכז חייה, אם נשוחח עם ידידים עובדי ה' ונדון יחד באתגרים הניצבים לפתחנו, אם נמצא את 'חלקינו בקהילתנו'.

קריאה מהנה ומחכימה
המערכת

למעיישה
המלצות מעשיות בעבודת ה'
מבית 'חלקי בקהילתי'

פעמים רבות נשמעים סביבנו רעיונות גבוהים או דברי חיזוק בכל מיני תחומים בעבודת ה'.
לפעמים 'מרוב עצים לא רואים את היער' והלב מבקש משהו קטן, מעשי ופרקטי, משהו שיתאים לעולם המעשה שלנו, שיביא לידי ביטוי את אותם דברים שבהם אנחנו רוצים להתחדש ולהתרענן בעבודת ה'.

מסרוני 'למעיישה' - באים לענות על הצורך הזה. קצרים, מעשיים, מקוריים, ובעיקר ישימים.

מסרוני 'למעיישה' יתפרסמו מידי שבוע, להפצה בין חברי הקהילות.

'למעיישה' - הינו פרויקט נוסף מבית 'מחלקת התוכן' של 'חלקי' - והוא בא להיות עוד נדבך בתנועת ה'קהילות בצמיחה' של 'חלקי בקהילתי'.

תהיו!
חלקי בקהילתי

לקבלת המסרון שלח את המילה 'למעיישה' למספר : 0548479370

הרב נחום נכס

האויב של הטוב

קר היה שם, וקפוא. ובכל זאת, מאה אלף יהודים הגיעו באותו יום לאצטדיון הבייסבול הענק. המוני בית ישראל מכל גווני היהדות האורתודוכסית באמריקה. חובשי כיפות בשלל צבעים וגדלים, יחד עם חסידים ומתנגדים. כולם הגיעו לחלוק כבוד לתורה במעמד האולטימטיבי - סיום הש"ס, אחת לשבע וחצי שנים. תוכנית הערב, בסיוע מסכי הענק ומערכת הגברה בומבסטית במיוחד, כללה ראיונות עם מגוון מסיימי הש"ס - חוזרים בתשובה שזה מקרוב באו, נכים ומוגבלים בגוף, או "סתם" ביזנס-מנ'ס אמריקאיים. בלטו דברי הרבנים האמריקאיים, גדולי הדור של יהדות אמריקה. שמות שלא מוכרים בארץ. אחד אחד הם דברו בגובה העיניים. על מעלת התורה, על הכוח של קביעות העיתים לתורה. ראש ישיבה חשוב דיבר בפרט על מעלת החשיבות בלימוד הדף היומי. כמה חשוב לא לוותר, לא להתייאש. להתמיד. משפט המפתח שלו היה - Don't let the perfect be enemy of the good, ובעברית - אל תיתן למושלם להיות אויב של הטוב.

האמרה הזו נכונה לגבי לימוד הדף היומי וגם לגבי כל התפתחות רוחנית. הרי מה קורה לנו, בעצם. בין השאיפות הרוחניות שלנו להתקדם ולהתעלות ובין מציאות החיים שלנו - נוצר דיסוננס. חוסר התאמה, פער. ולא נוח לנו עם זה. קשה לדעת שיש אידיאל, ואתה רחוק ממנו. קשה להתפשר על פחות מהטוב ביותר. בפרט למי שלא התמזל מזלו, ואימץ - אולי "בעזרת" אנשי צוות או בני משפחה - נרטיב קשוח מדי בלימוד תורה. משהו שאף פעם אי אפשר להשביע. או שתהיה רב חיים קנייבסקי, או שלא תהיה בכלל. כשיש לנו סתירה כזו ננסה לפתור אותה. הרבה מאוד פעמים באמצעות הליכה לצד השני - וויתור על החיבור לתורה. כאילו נאמר "זה בכלל לא נוגע אליי". כך לפחות נצמצם את תחושת הסתירה הפנימית, וחרפת ההסתרה.

> **Don't let the perfect be the enemy of the good**

כאן זה מגיע, וספציפית מתחבר מאוד לרעיון הדף היומי. מעצם הרעיון של לימוד דף ליום יש בדרך כלל ויתור מסוים. יום אחד מוצלח. לומדים בחשק, סוגיה מעניינת. יום אחר קשה יותר, וביום השלישי שכחתי והשלמתי אחר כך במהירות. כאן הדיסוננס צורח - איך אפשר להתפשר על פחות ממושלם? מה אתה זוכר ממה שלמדת? מה יצא לך "למעיישה"? אבל לא! גם אם זה לימוד ללא שורה תחתונה כמו בהלכה. גם אם פחות נזכור. העניין בלימוד יומי, הוא **טוב**. הכי טוב שיכול להיות. אל תיתן למושלם להיות אויב של הטוב.

התעוררות בבר אילן

אחת הקהילות הצעירות של 'חלקי' צומחת בימים אלה ממש בעיר הישנה בבית שמש. בשכונת בר אילן, המכונה גם בשם 'קריית הנצי"ב', הוקם שיעור שבועי ל'אברכים עובדים'. על הקהילה החדשה בעיר הישנה, מספר לנו הרב ישראל זאב לוונטהל - יזם הקהילה.

כיון שהשיעור בנוי על תשתית של קבוצה קיימת של חברי שיעור דף יומי, צבר השיעור תוך זמן קצר משתתפים רבים, כיום עומד מספר המשתתפים על למעלה מעשרים חברים.

השיעור נקרא "סיידר שלישי", על מנת להעניק לו נופך ישיבתי. הוא מתקיים כל שבוע בבית של חבר אחר מבני הקהילה, ומדי שבוע מוסר אותו רב מוכר אחר. הנושא השבועי נשלח מראש לחברים בקבוצת הווטסאפ שהוקמה לצורך עדכונים על השיעור. קבוצה המשמשת גם לשליחת תמונות כל שבוע מיד לאחר השיעור. 'יש חשיבות רבה בשיתוף הנשים בבית בחוויית הלמידה' מוסיף הרב לוונטהל.

שיעורו של הרב אברהם דינגר
רב רמת אברהם

לא כולם מיהרו להצטרף בהתחלה, חלק טענו בשיחה עם היזם: "אני עובד"?! אני אברך כולל, איך אומרים 'יש אנשים שלא נותנים לעובדות לבלבל אותם'. אולם עם הזמן, האווירה הטובה והשיעורים המרתקים סוחפים אליהם עוד ועוד אנשים, גם אברכים לא מתביישים ומצטרפים לא פעם לחברי השיעור.

על מנת לשמר את האווירה בשעת השיעור, כך שמצד אחד תהיה אווירה נעימה ולא מעיקה, ומאידך, השיעור יתנהל ברצינות וללא הסחות דעת, הוחלט כי בזמן השיעור יש על השולחנות רק שתיה וכיבוד קל. אחרי השיעור פותחים שולחן כיד המלך.

שיעורו של מורנו הרב ברוך צבי גרינבוים,
נשיא תנועת חלקי בקהילתי

אחד הדברים המיוחדים הוא תחום "שימור לקוחות", כל יזם יודע שלא מעט זמן ומאמץ הוא משקיע בחיזוק הקשר והשכנוע של כל משתתף שימשיך להיות מחובר לשיעור

קהילת בר אילן
בית שמש
מספר חברים: כ-25
יזמי הקהילה: ישראל זאב לוונטהל, מאיר יואל
מיקום: מתחלף מידי שבוע

ויגיע ברציפות. בקהילת בר-אילן בית שמש עד כה זה לא קיים, משהו באווירה הטובה ובשיעורים על רמה מעניק ערך מוסף לכל מפגש שבועי.

האחראים שמים דגש בשיחה מקדימה עם הרב שמגיע להעביר את השיעור שיקפיד למסור את הדברים כך שכל אחד שנכח בשיעור יוצא ובתרמילו דברי תורה שנספגו בדמו, חידושים שיוכל לספר בשולחן שבת או במפגש עם חברים ובני משפחה. זה יכול להיות נושא מסוים בהלכה או רעיון מרגש באגדה ומחשבה.

כל שבוע לפני השיעור מתקיימת תפילת ערבית, מיד לאחריה מגיע הרב ומוסר את השיעור שמאופיין במעורבות רבה של החברים, שואלים ומתרצים כעניין. גם את סגנון השיעור מתאמים מראש מול כל רב שמגיע.

מרגש לראות את הרבנים כולם, רבני קהילות ומרצים צעירים, מביעים נכונות להגיע

שיעור מהרב יוסף שמואל יוליארד,
מנהל ת"ת תורת הבית

ולחזק, רואים חשיבות בלימוד של חברי הקהילה שבאים ומתגבשים יחד על מנת ללמוד בברען ובאווירה טובה. עם סיום השיעור ניגשים לארוחה מפנקת, בכל שבוע בסגנון אחר (בינתיים הרעיונות לא נגמרו).

מילה אחת לגבי העתיד, מקובל לומר השמים הם הגבול, אבל נראה שבמקרה הזה יותר מדויק לומר: "השמים הם היעד". הם המטרה.

הרב יהודה קופרמן בשיעור מרתק על
הלכות ריבית והיתר עסקה

כל חברי השיעור מגיעים כל שבוע בהתמדה, בלי תזכורות חוזרות, בלי תמריצים נוספים, יש לכל אחד את ההבנה שזה חשוב לכל אחד למלא מטענים להטעין מצברים ולהיות מוכן יותר לכניסה לטרקלין.

איך אומרים אצלנו: לא הכל מושלם אבל הכל בזכות "חלקי"!

בוגר ישיבה, יש לך כבר קהילה משלך ??
'חלקי בקהילתי' 02-6260115

הזכות ליהדות

שו"ת נשות חלקי | עם הרב **זאב קצנלבוגן**

למה להתפלל בכלל?

אם הכל מכוון בהשגחה פרטית מיוחדת, וה' הוא אבא טוב שאוהב אותנו ודואג לנו במיוחד. אז למה צריך להתפלל (כמובן שאין הכוונה לשלוש תפילות ביום, כי זה הקשר שלי לקב"ה) אני מתכוונת אפילו לזה שאומרים שאדם צריך להתפלל על השידוך שלו עוד בקטנותו, אבל אם ה' דואג לי והכל יהיה הכי טוב עבורי, אז למה אני צריכה לבקש על זה

שלום וברכה

השאלה שלך מעוררת כמה סוגיות, הנה כמה לדוגמא:

א. השגחה פרטית ומתוכננת מול יכולת האדם לבקש מהקב"ה לשנות אותה

ב. אם הקב"ה רוצה בטובתנו והוא יודע טוב מאיתנו מה טוב לנו, אז מדוע לבקש לשנות את המציאות?

ג. אם הקב"ה יודע מה חסר לי, למה אני צריך לעדכן אותו בזה?

ד. למה צריך לחזור על אותה בקשה כל כך הרבה פעמים?

כל שאלה כאן היא נושא בפני עצמו, אבל יש בהחלט עיקרון מאחד לשאלות כולן. הנושא הוא, מהי מטרת התפילה?

הקב"ה רוצה להיטיב לנו, אבל רוצה שנהנה מהטבה הזו כמה שיותר. ומכיוון שהמנגנון האנושי בנוי בצורה כזו, שכאשר אדם עמל על דבר הוא נהנה ממנו הרבה יותר, תכנן הקב"ה את המציאות בצורה כזו שהאדם יעמול, ובתמורה לאותו עמל, יקבל את ההטבה. כך הוא ייהנה כפליים מן ההטבה: פעם ראשונה בעצם היותה, ופעם שניה בכך שהוא הרוויח אותה בכוחות עצמו.

ומהי אותה הטבה? אין ספק שהיא כוללת ארוחה טובה, קפה טוב ואפילו שידוך טוב. אבל האמת שמאחורי כל הדברים הללו יש משהו עמוק. ההבנה שמי שנותן לי את כל אלה, אוהב אותי ורוצה בטובתי. כך שהארוחה הטובה, משקפת נתינה המספרת שמי שנתן מאוד אוהב אותי. זה כבר משהו הרבה יותר עוצמתי.

ומהו אותו עמל? בגדול זה כל קיום המצוות. אבל בתוך כל זה התפילה קונה מקום מיוחד. כי מה יש בה בתפילה? התפילה היא פניה ישירה המייצרת תקשורת בעצם קיומה. ומה היא מטרת התפילה? יצירת קשר!

ואיך מייצרים קשר? כאשר שמים את הרגשות שלנו על השולחן ומשתפים בהם את השני. קשר לא עובד על עדכונים. עדכונים אפשר להשיג דרך אנציקלופדיות. קשר מגיע עם היכולת שלי לבטא את עצמי ממעמקי הנפש והרגש שלי, ולדעת שהשני נמצא שם בשביל להקשיב לי (ואולי אפילו לעזור אם זה מסתדר...)

> **מטרת התפילה היא יצירת קשר! היא מייצרת תקשורת בעצם קיומה.**

כך שבקצרה ממש התשובה לשאלתך היא, שהקב"ה רוצה מאוד בטובתנו. ועל מנת לממש את הטוב הזה, הוא מאפשר לנו לעשות זאת דרך פניה אליו. כדי שהטוב הזה לא יתעסק רק בארוחה, אלא בעיקר ייבנה אתו תקשורת, שזה הטוב בעצמו

מקווה שנתתי כיוון

מעוניינת לשלוח שאלה לרב, כתבי למייל hazchutleyahadut@gmail.com

לרישום קבלת כל תכני הזכות ליהדות הרשמי כאן:
https://lp.smoove.io/ozk7?cs=chelki

טור אורח

הרב יצחק מאיר יעבץ | ר"מ בישיבת 'דרכי תורה ודעת'

ערב חברה

שיחת מסדרון, דוד וירון, בכניסה למטבחון, חברת הייטקטון, ראשון לציון

ירון: היי דוד. אתה זוכר שבשבוע הבא יש ערב זוגי לכל עובדי המשרד, אתה מגיע עם אשתך, כן?

דוד: את האמת, אני עצמי לא בטוח שאגיע, אשתי אני מניח שלא.

ירון: למה? הבנתי שעדיין לא סגרו באיזו מסעדה, תגיד איפה מתאים לך, יש מהדרין בכל עיר.

דוד: מבחינת ההכשר נכון, אפשר להסתדר. נראה.

ירון: בוא, דוד, תהיה גלוי איתי. מה העניין? משהו מפריע? יש סיבה שלא נשב יחד איזה ערב, קצת להתחבר מחוץ לעבודה. מרגיש לי שאתה מסויג מעצם הרעיון.

דוד: תראה, זה באמת מורכב, ואני לא בטוח שכדאי לפתוח את זה. אבל אם אתה שואל, קודם כל מבחינת הנשים, גם אם נניח שלא יהיה עניין של חוסר צניעות מבחינת הלבוש, לשבת יחד אנשים ונשים לבילוי, זו לא בדיוק התרבות שלי.

ירון: אולי דווקא זו הזדמנות. אם אתה לא עובר על שום הלכה, מה הבעיה שנשתתף ונתחבר בקטע שאין לך עליו מגבלה דתית? חוצמזה, גם דובי מגיע. הוא פחות דתי ממך? נראה לי שהוא גם מקפיד על ההלכה, רק אין לו בעיות תרבותיות ועניינים חברתיים. למה אתה מתבדל, למרות שאתה איתנו ביומיום? אני באמת מנסה להבין.

דוד: תראה, אפשר לראות את היותי אדם דתי כמי שלכוד במערכת של מגבלות, ואם רק נצליח לדלג מעליה, נוכל לעשות מה שבא לנו. רק שאני לא רואה את זה ככה. התורה היא סט ערכים שלם. היא מלמדת אותנו איך לחיות גם במחשבה, גם בהתנהגות, וגם בצביון החברתי והמשפחתי. ההלכות המעשיות הן גבולות פורמאליים אותם אין מצב לחצות. אבל זה לא אומר שאם עמדתי בכל הסעיפים אין לתורה מה לומר יותר.

הנה לדוגמה, אתה אומר "אין לך מגבלה דתית". אבל המגבלה היא לא 'שלי'. גם אתה יהודי כמוני ומחויב להלכה. אמנם אני לא שופט או מביע עמדה לגבי מה שאתה אוכל, אנחנו חיים בעולם ליברלי, זו העובדה. אבל כשלעצמי, אני רואה את העולם אחרת. התורה ניתנה לכל עם ישראל, ושאיפתי היא שכולנו נחיה על פיה. זוהי כאמור רק דוגמא לפער ערכי, בין המבטים שלך ושלי.

> **תן לי סיבה אחת, למה אתה לא יכול לשבת איתנו במסעדה מהדרין...**

כמובן שאני מעוניין בחברתך כאדם טוב, כחבר לעבודה. אין זה אומר שאני מעוניין לטשטש את העולם הערכי והתרבותי התורני שבו אני חי ועל פיו אני חושב. השיקול שלי האם לבוא לערב זוגי, הוא עד כמה ההווי והתוכן מסתדרים עם העולם שלי, עם מי שאני, עם הערכים שאני חי על פיהם. נדבר...

שמח בחלקי

אהוד בן יהודה

מה יאמרו?

זה סיפור ששמעתי לפני 25 שנים מבעל המעשה. יהודי נמרץ שלא שמע כנראה מעולם על המושג 'מנוחה'. במו ידיו הוא הקים ארגון קירוב רחוקים קטן, שפעל בערי הפריפריה לרומם את בני הנוער, להשקות מים חיים של אידישקייט, ובעיקר - להגדיל תורה ולהאדירה.

הארגון היה צריך רכב, בשביל הפעילות השוטפת. הסיפור לא מפרט את הצרכים המדויקים., אז נצטרך לסמוך על בעל המעשה, מנחם שמו, שהיה צורך אמיתי ברכב. התכנסה הנהלת הארגון, לקבל החלטה איזה רכב יביא את התועלת הרצויה, ערכו חישובי דלק פלוס תועלת, טיפולים במוסך מול ביטוח ותקורה. סוף דבר, הגיעו למסקנה: צריך לקנות וולוו.

מה עושים עכשיו? איך נישא פנינו אל התורמים, כשייראו אותנו נוסעים ברחבי העיר על וולבו? על זה אתם מבזבזים כספי צדקה? סובארו כבר לא נאה לכם, עד שהרחקתם אל פאר היצירה השוודית - וולבו. נמנו וגמרו לעלות אל ביתו של חכימא דיהודאי הגאון רבי חיים גריינימן זצ"ל, אשר הכיר היטב את פעילותם בשדה הנוער והמתיבתות. שטחו בפניו את השאלה ורבי חיים השיב: "אינני מבין מה הבעיה. מי שמכיר אתכם, ויודע מי אתם, אם יראה שהארגון קנה וולוו הרי יבין מדעתו שבדקתם וחקרתם, וזה הרכב שהתאים לצרכיכם. ומי שלא מכיר אתכם, ולא יודע מי אתם - למה זה בכלל משנה מה הוא יחשוב עליכם?"

אנחנו נוטים לצטט את התפעלותו של בלעם מפתחי האוהלים שאינם מכוונים זה כנגד זה, אבל בפועל, נוטים לייחס חשיבות גדולה מידי למה שנשקף מחלונו של שכנינו, ונקלט בעיני חברינו. זה לא רק אצלינו, אבל ייתכן והמודל החברתי שלנו קצת משפיע. הכרתי יוצאי קיבוצים, שסיפרו על קווי דמיון בינינו ובינם בעניין זה. כולם מכירים את כולם, מבינים את העיקרון הכללי על פיו הדברים מתנהלים, ובקלות רבה מאמצים נקודת מבט חיצונית פנימה.

בגילאי ה-עשרה, מקובל אצל מתבגרים ומתבגרות לייחס חשיבות עצומה למעמד החברתי. בשנים בהן מבנה האישיות הולך ונבנה, בונים בני הנעורים את הדימוי העצמי שלהם, על בסיס החברה הסובבת אותם. זה בסדר, הגיוני ומתקבל על הדעת. כל עוד זה לא ממשיך איתנו הלאה אל גילאי השלושים והלאה. כשמגזין 'פורבס' ודירוג עשירי העולם שלו, פופולארי ומעורר עניין יותר מספר השיאים המטופש של גינס, זה כבר מעורר חשד שאנחנו סוחבים איתנו את התלהבות הנעורים הזו, ממצג השווא של העולם.

> **"אם הוא לא מכיר אתכם, מה זה בכלל משנה מה הוא חושב עליכם? שאל הרב"**

כשאנחנו פותחים לרווחה את דלת ביתנו ומציגים את שגרת ימינו לראווה בשלל סטטוסים, פוסטים, ציוצים ותיוגים, אנחנו עלולים לאבד את מרכז הכובד של חיינו. לשאוב הערכה עצמית, רק מהתגובות של העולם שבחוץ, ולבנות עליו את תפיסת ה'עצמי' שלנו. אני לא צריך לספר לכם כמה זה אסון, נכון?

udbeny@gmail.com

חלקי בארץ החיים

ברוך יערי

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל

ישיבת כתב סופר בחצר בתי אונגרין, לפני השיפוץ.
עם כל חורבה במאה שערים שעוברת שיפוץ,
במיוחד אם היא בית כנסת, ליבי נצבט
משהו עתיק נאבד, ומוחלף בברק נוצץ וחלול
של גבס חלק ותאורת לדים.
ללומדים יהיה יישוב הדעת, אני מתנחם. וזה חשוב יותר

חלקי בקהילתי
בית תורני - חברתי לבוגרי ישיבות עובדים - לאורם של גדולי התורה
חלקי בקהילתי: רחוב קהתי 14 ירושלים
מרכז מידע ארצי:
02-6260115 helkioffice@gmail.com chelki.co.il
מו"ל: חלקי בקהילתי - יזמות קהילתית תורנית.
מייסד: הרה"ג ברוך צבי גרינבוים **עורך:** אהוד בן יהודה
כותבים קבועים:
הרב אפרים קרלינסקי, הרב ברוך לב, הרב דב הבלין, הרב שלמה ליפשיץ
הרב משה שמעון אופן, הרב זאב קצנלבוגן, ברוך יערי
עיצוב גריד: גימיק פרסום | עיצוב גרפי: אפרת 050-6604987

הרב דב הבלין

אבלות ישנה חדשה

אוי, חורבן הבית. הוא עדיין חרב. אני כותב את זה בהפתעה, כאילו הוא לא חרב כבר אלפיים שנה. כאילו הוא התמוטט אתמול. חסר רק את הקינוח הקבוע על זה שאני מקווה שהטור לא יהיה רלוונטי עד הפרסום (כאילו שאם באמת בא משיח, אהוד יפרסם את הטור שלי) כדי להשלים את הסטנדרט. כך כותבים על חורבן הבית.

למעשה, הפרתי כלל. לא מדברים על החורבן לפני שלשת השבועות יש לנו מספיק זמן להתאבל, לא צריך להציק.

עוד דבר אחד שחסר בטור כזה, זו ההתפייטות על זקנות ירושלים שמתאבלות באמת. לא כמונו הקאלטערס שחולמים על החופשה, כאילו חלום חיינו זה שלשה שבועות מיוזעים עם חבורת ילדים עצבנית.

זה לא התחיל היום, ההתרפקות על העבר. על המבוגרים שיודעים באמת מהו חורבן. חבר'ה, תבדקו אותי. לכו להיסטוריה ככל שיותיר הזמן, חטטו בארכיונים מאובקים אי שם, או חפשו בגוגל אם אתם אלרגיים לאבק. גם טורים שנכתבו על פפירוס בכתב חרטומים, התפייטו על הזקנות הירושלמיות שיודעות להתאבל, לא כמונו. זה חלק מהפולקלור החורבני. הלקאה עצמית על כך שאנחנו לא מספיק טובים, אנחנו לא מבינים מה באמת איבדנו. ואנחנו בתורנו, סופגים את המוסר, יודעים שאנחנו שוב לא משהו, ומייחלים שיעבור כבר הזמן בו אנחנו מרושעים, שוב, ושוב, מידי שנה בשנה.

מצופה מאיתנו לזייף ציפייה, לא כי אנחנו לא מצפים, אלא כי הציפייה הרגילה שלנו לא מספקת. אנחנו רוצים בבניין הבית, רוצים באמת. רוצים משיח, אבל לא תמיד חשים שהנה הוא אחר כותלנו, הנה היום הוא בא. ובמקום להעריך את הציפייה הפשוטה, אנחנו עסוקים בלהסתיר אותה. לספר לעצמנו שהנה הוא מעבר לדלת, מחכה שנפתח. שומרים בגד שבת בארון כדי לקבל

עיצוב Ai :
ספי רייכקינד

את פניו, ממש כמו החפץ חיים. דוחפים בכל משפט שבטח מחר הוא קם, "הבית". זורקים את הקינות כי לא נצטרך אותם שנה הבאה. רק את החופשה בצימר קבענו מראש. אנחנו מאמינים שהוא יבוא ונשב כולנו יחד בבית המקדש, אבל אם נחכה עם הצימר לרגע

> **במקום להעריך את הציפייה הפשוטה, אנחנו עסוקים בלהסתיר אותה**

האחרון, לא יישאר לנו מקום. חייך קודמים.

למען האמת, אין מי שיכול להתאבל על החורבן כדבעי. הוא גדול מתפיסתנו. אין זווית שתחבר אותנו אליו, כי אין זווית בה לא נפגענו ממנו. הוא הפך את כולנו לפליטים נצחיים, ויצר את זהותנו הנוכחית, אומה גולה, אומה מצפה. אנחנו יצירי חורבן, אנחנו האובדן עצמו. אין לנו דרך להתאבל, בדיוק כמו שהמת לא מתאבל, אנחנו אלו שצריך להתאבל עליהם.

בגיל צעיר, זה קשה לנו. קשה לשחרר, להבין שאין לנו יכולת להקיף, שאנחנו נעדרי יכולת להכיל חורבן. לכן אנחנו מחליפים אבל בהלקאה, בהאשמה עצמית. ובעצם מחמיצים את האבל שלנו, את האבל הפשוט והילדותי של מי שאין לו בית. צריך להתבגר כדי לשחרר, כדי לחוות את מה שניתן ולא את מה שצריך. כדי להתאבל בפשטות, על מה שחסר לנו. להתעצב לא על מה שאיננו, אלא על מה שחסר. כך תמיד התאבלו ותמיד תתאבלנה זקנות ירושלים, כך נתאבל כשנגדל. כי זקנה למרבה הפלא היא לא "הדור הקודם" שקרוב יותר לחורבן, היא פשוט גיל.

חלקי בקהילתי
בית תורני - חברתי לבוגרי ישיבות עובדים - לאורם של גדולי התורה

קול קורא

קבוצות חברים של בוגרי ישיבות
עובדים המעוניינים להצטרף
לתנועת 'חלקי בקהילתי' בכל הארץ
וליהנות משירותי הארגון בתחומים הבאים:

- מימון פעילות ▪ ליווי מקצועי בגיבוש קהילה
- מחלקת תוכן ומאגר מרצים מעניינים לגברים ונשים
- ייעוץ והכוונה ▪ מידע רלוונטי ועוד

מקומכם איתנו! להצטרפות: 'חלקי בקהילתי' 02-6260115